

Mafsal Ağrılarının Çaresi Uğursuz Saat Ve Kelle Koltukta Bir Yaşam

– Sami Biber · 10 Eylül 2021

MAFSAL AĞRILARININ ÇARESİ, UĞURSUZ SAAT VE KELLE KOLTUKTA BİR YAŞAM...

En sondan başlayalım bu sefer.

Kelle niçin koltukta? Hani popo koltukta olur da kellenin koltukta ne işi var?

Tabii ki bu deyimde bahsedilen koltuk, oturduğumuz koltuk değildir. "Kelle koltuğunda" deyimini de özellikle Genç Osman türküsünden bildiğimiz bir deyimdir.

Bağdat kapısını Genç Osman açtı.

Gören düşmanların tedbiri şaştı.

Kelle koltuğunda üç gün savaştı.

Şehitlere serdar oldu Genç Osman

Ancak işin esasında kellesi koltuğuna verilen bir kişi şehitlere serdar değil, kafası kesilerek idam edilmiş suçlulardı.

Osmanlı Devletinde idam cezası almış bir kişi eğer kafası kesilmek suretiyle infaz edilirse, bu kişi gayrimüslim ise kafası kesildikten sonra ceset yüz üstü yatırılır ve kesik kelle poposunun üzerine konurdu . (Darısı bütün Haşhaşilerin ve Pkk lıların başına) Kişi Müslüman ise bu durumca ceset sırt üstü yatırılır, kesilen kelle koltuğunun altına konur ve infazı seyreden insanlara " Bakın da ibret alın" Denirdi.

İşte bu sebeple sadrazamlar da dahil devlet görevlileri kendilerine "Nasılısınız?" diye sorulduğunda " Nasıl olalım. Kelle koltukta yaşayıp gidiyoruz." derlerdi. Çünkü mesela sadrazamlar genelde boğdurularak infaz edilseler de zaman zaman cellat baltasına teslim edilenler de oldukça fazlaydı.

Bazı insanlar vardır ki doğuştan şanslıdırlar. Ama bir kez de şansları döndü mü ölüm bile onların kurtuluşu olamaz. Evet...Öiüm bile kurtuluşları olmaz. İşte bu konuda en güzel örnek Tezkereci Ahmet Paşa'dır.

"Osmanlılar hep devşirmeleri sadrazam yaptılar " Diyen cühelaya inat öz be öz Türk'tü Ahmet Paşa ve

babası bir sipahiydi. Ancak "Osmanlı Devleti'nin başına her ne bela gelmişse devşirmeler yüzünden gelmiştir" tezine inat bu zat öz be öz Türk olmasına rağmen mesela savaş meydanlarında vücudu kılıç yaralarıyla süslenmiş olan İtalyan asıllı Hekimoğlu Ali Paşa'nın kesip de attığı tırnak bile olamazdı. Yani Türklük, damarda taşınan kandan ziyade bir ruh işiydi ve o ruh Tezkereci Ahmet Paşada yoktu.

Tezkereci Ahmet Paşa güzel ve hızlı yazı yazdığı için Padişah İbrahim'in dikkatini çekti ve Divan-ı Hümayun katipliğine getirildi, ardından da yine padişah tarafından kendisine defterdarlık verildi. Bu arada Girit seferi başlamıştı.

Girit seferi sürerken Padişah İbrahim bir gün İstanbul'da şehri dolaşırken önünü bir ot arabasının kesmesi üzerine kızıp sadrazamı Nevşehirli Salih Paşanın kellesini aldırdı. Sadaret mührünü de o sırada Girit'te savaşmakta olan Kaptan-ı Derya Kara Musa Paşa'ya verilmek üzere bir gemi ile Girit'e gönderdi. Ancak gemi Girit'e varmadan Musa Paşa Şehit olmuştu. Bunun üzerine padişah, Girit seferi sırasında Sadaret Kethüdalığına (Sadrazam vekili) getirmiş olduğu Tezkereci Ahmet Paşaya verdi sadaret mührünü.Bu, Tezkereci Ahmet Paşanın şansıydı.

Tezkereci Ahmet Paşa sadrazam olduktan sonra Padişahın samur kürk ve amber merakı başlamış ve onun bu harcamalarını karşılamak için paşa vergi üstüne vergi koymaya başladığı gibi haraç almaya, ayrıca sarayda makam ve mevkileri rüşvet karşılığında satmaya da başlamıştı.

Büyük bir şans ile sadrazam olan Ahmet Paşa görevini oldukça kötüye kullanıyor, bu arada padişahın masrafları için halktan ve esnaftan, tüccardan topladığı paraların önemli bir kısmını cebe atıp kendisine Anadoluhisarı'ndan Küçükçekmece'ye kadar olan alanda bir sürü köşkler yaptırıyordu.

Sonunda yeniçeriler bir isyan başlattılar. Bu isyanın merkezi her zaman olduğu gibi Meydan-ı Lahm'dı (Yani Et Meydanı= Bu günkü Sultanahmet Meydanı) İsyancılarla görüşmek üzere gönderilen tecrübeli devlet adamı Sofu Mehmet Paşa yeniçerilerin karşına çıkıp onlarla konuştuğunda yeniçeriler " Ahmet Paşayı istemezük. Seni sadrazam ilan etdük." dediler ve bu kararlarının padişaha iletilmesini istediler. Padişahın canına minnetti tabii ki. İsyanın kendi sarayına sızramaması için Sofu Mehmet Paşa'yı sadrazamlığa getirdi ama sadaret mührü hâla Ahmet Paşadaydı ve Ahmet Paşa ortalıkta yoktu. Saklanıyordu.

Derken efendim Tezkereci Ahmet Paşayı buldular. Tezkereci Paşa, Cellat Kara Alinin kemendi ile boğularak idam edildi.[*] Ancak Tezkereci Ahmet Paşa'nın başına gelenler öldürülmekle sınırlı kalmadı. Şimdi diyeceksiniz ki " Hocam ! Adam öldü gitti, daha ne gelebilir ki başına?" Okumaya devam o zaman.

Tezkereci Ahmet Paşanın cesedi sürüklene sürüklene meydanda bulunan bir çınar ağacının altına getirildi. İşte o anda bir ses duyuldu " "Şehm-i ademi vecai mefaşika deva" Yani bağırın kişi ya da kişiler " Mafsal ağırlarına iyi gelir" Diye bağırıyorlardı. Peki neydi mafsal ağırlarına iyi gelen?

Efendim, mafsal ağrılarına iyi gelen şey ölmüş insanın etinin yağlarıydı(!)

Eline bıçak ya da keskin bir şeyler alan ve mafsal ağrıları olan ya da olmayan herkes oldukça şişman bir insan olan Ahmet Paşanın cesedinden pay kapma savaşına girişti. Ahmet Paşanın cesedi parça parça doğrandı. İşte bu olaydan sonra da Tezkereci Ahmet Paşa, " Hezarpare = Bin parça" Ahmet Paşa olarak tarihe geçti.

Ama bir şey daha var. " Dahası da mı var hocam?" Dediğinizi duyar gibiyim..Evet, var maalesef.

Yeni adıyla Hezarpare Ahmet Paşa olan Tezkereci Ahmet Paşa'nın cesedinden bir parça da eklem ağrıları olan annesine para karşılığı satıldı. Zavallı kadın dizlerine sürdüğü yağlı ölü insan etinin oğlunun eti olduğunu çok daha sonra öğrendi.

Şimdi de uğursuz saatin ve yarım saatlik bir zamanın kurtardığı bir hayatın hikayesine geçelim.

Osmanlı Devletinde idam edilen bir kişinin üzerindeki değerli eşyalar (mesela yüzük, saat vb.) cellatların malı oluyor ve bu eşyalar " Cellat Mezatı" denilen bir açık artırmada satışa çıkarılarak elde edilen gelir cellatların hepsi arasında pay ediliyordu.

Padişah III. Murat zamanında kapıağası olan Gazanfer Ağa'nın idamına karar verilmişti. İdamı gerçekleştiren cellat, ağanın koynunda mücevherlerle süslü bir saat görünce sevinçle parlamıştı gözleri. Çünkü bu başlıbaşına bir servetti. Ancak, cellat mezatında satılan nesnelere uğursuz sayıldığından öyle pek de alıcı bulamaz, dolayısıyla çok büyük bir serveti oldukça ucuza satmak zorunda kalırlardı çoğu kez. Nitekim Gazanfer Ağa'nın saati de oldukça ucuza Tırnakçı Hasan Paşa'ya satıldı.

Bir müddet sonra Tırnakçı Hasan Paşa da idam edildi ve saat bir kez daha cellat mezadına düştü.

Bu sefer saati Kasım Paşa satın almıştı. Ancak bir iki ay sonra Kasım Paşa da idam edilince saat bir kez daha cellat mezatına düştü.

Bu sefer saati alan sadrazam Derviş Paşaydı.

Derviş Paşa, saati kendinde alıkoymadı ve Eğriboz Adası sancakbeyliğine tayin edilmiş olan kardeşi Civan Bey'e hediye etti.

Saat Civan Bey'in elindeyken tarihçi İbrahim Peçevi, Civan Bey'in yanına gitti ve karşılıklı sohbet

ederlerken söz döndü dolaştı bu saate geldi. Civan Bey, saati getirerek Peçevi'nin ellerine bıraktığı anda Peçevi hemen yere atarak "Fesübhanallah..İnsan böyle uğursuz bir şeyi kardeşine nasıl hediye eder" Dedikten sonra saatin hikayesini anlattı.

Civan Bey adeta buz kesmişti. Derhal bir bıçakla saatin üzerindeki mücevherleri söküp saati de iyice parçaladıktan sonra denize attı.

Tam saati denize attığında bir atlı geldi huzuruna. Bu atlı doğrudan doğruya padişah'tan bir ferman getiriyordu. Fermanda ise Civan Bey'in Eğriboz sancak beyliğinden alındığı belirtiliyordu.

Civan Bey şaşırıp ve sordu:

-Niye? Sebep ne? Niçin görevime son veriliyor?

Gelen ulakın verdiği cevap oldukça ilginçti.

-Beyim! Buna da şükredin. Padişahımız , ağabeyiniz Derviş Paşa'yı idam ettirdi. Sizin için de idam hükmü verilmiş ve infaz için cellatlar yola çıkarılmıştı. Araya ricacılar girip sizin idam edilmemenizi sağladılar. Af fermanınızı cellatlara ulaştırmak üzere de ben görevlendirildim. Cellatlara, buraya yarım saat mesafede yetiştim. Yarım saat daha gecikseydim siz de idam edilecektiniz.

Civan Bey yarım saat önce ne yapmıştı? Üzerindeki mücevherleri alıp saati parçalayarak denize atmıştı değil mi?

Saati parçalamasaydı peki?

Allahu alem onun da kellesi gidecekti.)))))

[*] Cellat Kara Ali'ye daha sonra Sultan İbrahim'i boğma görevi de verildi. Ancak o güne kadar pek çok insanı gözünü kırpmadan infaz eden Kara Ali, karşısında ağlayıp sızlayan Padişah İbrahim'in o halini gördüğünde aslında çok sevdiği bu insanı infaz edemeyeceğini söyledi. Acımasız cellat, hayatında belki de ilk kez ağlıyordu. Bunun üzerine infazda hazır bulunan sadrazam Sofu Mehmet Paşa, Kara Ali'yi adeta sopa manyağı yaptı. Daha sonra Kara Ali, Sofu Mehmet Paşa ve Kara Ali'in yamakları vasıtasıyla Sultan İbrahim boğularak infaz edildi. Yani Sofu Mehmet Paşa, kendisini sadrazamlık makamına getiren padişaha hiç acımadı; infazında bizzat bir cellat gibi görev yaptı.

Bu arada hemen belirteyim: Osmanlı hanedanının kanı kutsal sayıldığı infazları hep ibrişim kementle boğulmak suretiyle gerçekleştirilmiştir ki kanı kutsal olan bir insanın canının kutsal olmamasını ben hâla anlamış değilim.

Görüldüğü gibi Koskoca Sultan Süleyman'a kalmayan dünya Sultan İbrahim'e de kalmıyordu.

Sultan İbrahim'e kalmayan dünya haliyle Sofu Mehmet Paşa'ya da kalmadı. Kösem Sultan ve Kara Murat Paşa'nın entrikaları sonucunda o da sadarazamlık makamına getirilen Kara Murat Paşa tarafından 1649 yılında boğduruldu. Hem de seksen yaşında bir ihtiyarcık iken.

Peki Kara Murat Paşa?

Yok yok o hastalıktan öldü. Ama ironik bir şekilde Hama yakınlarında hummadan öldü 1655 yılında... Mezarını yaptırmakla görevlendirilen İmamzade Mehmet Paşa " Hayatımda hiç hınzır(domuz) defnetmemiştim" Demişti...

Yarın da inşallah Şehadet Şerbetinin nasıl bir şerbet olduğunu anlatmaya çalışacağım.

NOT:

1- Osmanlı Devleti döneminde " Kelle Koltukta" olmak aynen yukarıdaki resimdeki gibi bir şeydi her ne kadar o resim tamamen gırgır bir mizansen olsa da...

2- Yukarıdaki saat elbette Civan Paşa'nın denize attığı saat değil. İnsanların koyunlarında sakladığı için " Koyun Saati" dedikleri ama bir vatandaşın Koyun olayını yanlış anlayıp üzerine koyun kabartması yaptırdığı bir saat da değil..Çin Takvimine göre Koyun Yılında yapılmış olan bir köstekli saattir.